

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

Hirdetményeit,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmentetlér levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap kivételével.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat Október 10.

198. szám.

Előfizetési ár:

Helyben határozott időre, vagy évenként
postán küldve:

Egész évre	70 frt	— kr.
Félévre	35 frt	— kr.
Negyedévre	17 frt	50 kr.
Egy hóra	1 frt	— kr.

Hirdetési ár:

Ottasáhos petitor egyszeri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttér 4 hasábos petitorért 20 kr.

Hirdést vagy reclamat magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

Révész Bálint ravatalánál.

Balogh Ferenc hittanár beszéde

a ref. kollégium dísztermében Révész Bálint püspök
koporsójának gyászravatalra helyezése alkalmával.

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!

Nyissuk meg szíveinket a drága halott közénk érkezésekor, oda hozott, hol gyermeki és boldog ifjú anyanyelvet élte le, a legelső osztálytól fogva a teológia végezéséig a főiskola termeiben forgolódott; itt vette az ur által adott hivatásához és fényes tehetségéhez az első, emelő, képző és gazdagító elemeket, a valószínű szép remények akkor még eszményi képei közt révedezvén lelkes szemei. Mint mindig első rangú tanuló, nemcsak a kortársak, hanem a szellemi vezérek figyelmét is magára vonta, tanítói és felügyelői tisztekkel bízott meg, a legfelsőbb tanulói díszes állást, a főiskolai sémori hivatalt emyerte, itt évtizedeken mint szónok és egyházi beszédirő közönléget tárgyává lón, sőt híre szét szárnyalt messzebb vidékekre.

1842-ben, mintha az itt termett tehetség által indított volna az egyház kerület az eddigi két theologiai tanszékben egy újat, mint a francia theologianak nevezék a „szent ékesszólás“ tanszékét szervezte és állította fel, s megválasztá abba első tanáru a végzett szénior, őt. Két évre kiment a német és helvét egyetemre, melyek közül kivált Berlin és Heidelberg hagytak mély nyomokat a fogékony ifjú lelkében. Haza jöve elfoglalta azon tanszékét, melyet oly hatással és példányszerűleg tölt be XI. évig, hogy aligha lesz valaha tul szárnyalható, oh! mert ajka Ilyési, prófétai tüzzel, és a tartalom Ézsaiás prófétai igekincsekkel, a szív János evangyelistai szeretettel vala telítve, közben mint nemzetőr a haza védelmében 1849-ben táborba szállt. A szabadság harcát követő gyász évében folytatta tovább a gyakorlati lelkesítő tudományok tanítását. En még utolsó évi tanítványai közt voltam 1856-ban, hallgattam tanítását, mintaképe, mester volt ő a szó szoros értelmében, hatott, gyújtott, vezetett, irányzott és képezett, mindenki csüggött ajakán. Ekkor választá el lelképásztorául a debreczeni ref. egyház, mennyire szerette e főiskolát! mutatja, hogy nehezen vált el attól, még egy évig tanár is maradt, kettős nehéz tisztelet hordozván.

Mint lelkész is kíséré és hallgató a tanulmány vagy ifjuság a templomi szókészekhez, ott tanult tőle... tanult imádkozni. Oly ismeret, alkotó és elmondó, mint ő, nem vala, egyetlen a maga nemében; imái mint maga mondá, a hajnali órákban, a kert fái alatt, a légi szárnyasok zengése mellett, az üde lég balsam áramában születtek. Emlékszem, mint zarándokoltunk mi tanuló és a polgárok a gyászos ötvenes évek közepén egyházi beszédei hallgatására, mert akkor a nyomás korszakában még a templomban is el-eljötték a tükös feljelentők, mit beszélnek ott, kutatni. De a nagy hitszónok ugy tudta az ó-szövetség történelmi mezéjén az elnyomott Izrael, a sanyargató persa helytartók régi dolgait művészi finom kézzel, de hazáért dobogó kebellet feldolgozni, hogy a régi dolgokat beszélte, s mindenki érezte, hogy a mai — azon kori, nemzet büja és reménye sergedez ott. Vigasztalta a csüggött nemzetet a feltámadással.

Honnan a nagy tanár és nagy szónokban a búvós és lángoló nyelv? Onnan mert ő költő is volt; mondja a

történet, hogy a nagy látnokok költők is, s a nagy költők látnoki lelkek is valának. Révész Bálintban mindkettő egyesült mint Ézsaiásban.

E főiskolát mint püspök is szívében hordozá s ennek fejlesztése főgondja vala állandóan. A megkezdett építést ő végeztette be. E díszes csarnok nem létezett, mikor ő mint tanuló szötte jövője képeit. De még nagyobb lett a belső építés, nem a kövek és téglák, de az azokat mozgató és a falak közt fuvaló alkotó erők a lényegesebbek. Ő mindenik tanszékot emelte, gyarapítá, a 4-ik után jött az 5-ik theologiai tanszék alapítására. Így a többi ágazatokban. Tudjuk mi volt lelkének eleitől fogva táplált vágya. Mint az ozeán rengeti keblében a nap fénylő képét: ugy lebegett szíve tükre a gondolat, a jövő fényes képe: hogy ez ősi főiskola egyetemes tanítéztette emeltessék, hogy a nagy alföld magyarajku fiai, a legszegényebb család sarjai is a hazai miveltés főbb ágazatjára itt nyerhetnének lépést.

Mint szerette ő a tanuló ifjuságot! az a sok szerény és árva fiu a legkisebb kortól felfelé, az a sok özvegy és szükséggel küzdő szüle tudná megmondani, kiknek, mikor már a tanárkar sem segíthetett nyomorán, az ő rendelkező atyai szava és írása rendkívülleg is jótéteményekhez juttatá. A letörtött ifjú és anyai könyvek, a pirosságot nyert korább halvány arcok... sokáig fennmaradó emlék nyomai az ő szerető és jóságos szívének. Innen az a ragaszkodás, mit a tanulósg mindig tanusított mint atyához ő iránta.

Még két vonásról emlékezzünk. Ő szerette a főiskolai énekkart a kollégium zengő lelkét, ugy mint Maróthy tanár óta aligha valaki; ő volt a ki a 40-es évek elején először hozta be a nemzeti és népdalokat az énekkarba, mondhatni cantus-képessé tette, s hazias magyaros irányt adott. Minden éneknepélyen kedvel volt jelen, ott emlékezett ő anyai ifjuságaira vissza. Tudjuk ezt, tettei mutatják... az énekkar mindig lelkesen fogadta őt.

A próféták és evangyéliumok mellett Pál apostol levelei voltak kedvenc tanulmányai, Páltól vette iránytűjeül a vezértételt: a hitet megtartotta m. Igen ő megtartotta, s mikor csak divatos nézetek hullámoztak, sokszor csábító szinben, ő a református sarktanok mellől, melyek az Evangyéliomban gyökereznek, soha el nem hajlott. Igen itt is példakép ő, az ifjuság tanítója, s épen az újabb és jelen nemzedék élédt fel és lelkesült a püspök eme tiszta és ingatlan magatartása magasztos példáján. Öröklő vonása marad ez.

Mikor a skót missionariust Livingstont, ki Afrikában hirdette az Urat, az angol nemzet a Westminsteri apátságban emlék tábla állítással méltatta, mondá az angol hitszónok: azon lábak, melyek 10,000 mértföldet tettek az Ige szolgálatában, most már itt is méltán gyugosznak. Neked is szeretett drága alak, ki itt a csarnokban pihensz, mondhatjuk: azok a lábak, melyek a gyermekkor óta a késő agg korig több mint 6 évtizeden át a főiskola küszöbén fáradtak, méltán nyugosznak meg néhány óráig; azok a kezek, melyek a tudomány csarnok kül és bel építésén oly sokat, a végmozdulásig fáradtak, méltán pihenhetnek itt néhány óráig, itt az ifjuság és tanárok dobogó és érző szívei közt, hiszen, e főiskola tanárai mind élvezték jó szíved,

áldott kezed segélő érintését, sorsuk javítását munkáltad... innen is a határtalan tisztelet, hála, szeretet kebelünkben irántad. Lakozál még itt közöttünk bár hamvadó alakban, így is megszenteled mintegy e helyet, magasztos mozzanattá teszed főiskolánk történetében e jelenetet; hiszen tudtukkal egyetlen és első eset az iskola munkás barátjának, fő gondozójának ravatala fog itt. A hamvának is van missiója, legyen missiója az, hogy új élet keljen tevékeny utódokban, s tanulók és tanárok nemzedékében a te nyomdokodon haladás által.

Itt van közöttünk a legnagyobb vesztés, a gyászba borult s mélyen tisztelt özvegy, a legjobb szívu feleség. Ő vesztett leg többet mindenét s egyedül maradt. A tanulók és tanárok részvét könyöseppje hadd vegyüljön az övéhez, mindig ott fog lebegni a szerető férj fénylő képe az ő szemei előtt a könyek szívaványain, sőt lebegd beáruláig... Oh erősségek forrása, erő Istene! adj neki erőt hordani a legnehezebb csapást!

Aki hitét megtartotta, eltétetett számára az élet korszoruja fenn, — itt alant is élet kíséje eltávozását, magyar Sionunk, s főiskolánk tovább élédése, mert míg ez él, élni fog az ő érdeme emléke és hatása.

Külföld.

Az egyházi konfliktus Szerbiában. A szerbiai radikális párt, mely aig hogy megragadta a kormányrudat, sietett Mihály metropolitát moszkvai számkivetéséből visszahívni, a legújabb események után alkalmasint igen élénken sajnálja ez ember rehabilitását. Amit Mihály metropolita az egy idő óta Szerbiában, az nyilvános gunyolása a loyális kormányhatalomnak, melynek pedig korábbi méltóságai s hivatalába való újbbi beiktatását köszöni. A metropolita arra támaszkodik, hgy a kormánynak meg kell erősítenie egy püspököt, a mint ő azt a saját hasonmása szerint a püspöki zsinat által magának megválasztatta.

Mint hogy a kultuszminiszter e választás jóváhagyását megtagadta s a regenség, melynek a miniszter felajánlotta lemondását, ezt el nem fogadta: immár a legfőbb állami hatalmak zárt sorban foglaltak állást a metropolita arzáltan merészsége ellen. Hogy a szerb nemzet egyház feje ne merészkednék kihívó keztyűt hajtani a kormány lábaihoz, ha nem tudná, hogy idegen hatalom támogatja s hogy ez csak Oroszország lehet, melynek kegyelemkenyerét Mihály éveken át ette: az kézen fekvő dolgot.

Ha azonban még kétkedhetett ebben a szerb nép, e után már nincs helye az ily kétkedésnek, mert megjelent egy, a radikális pártához tartozó lap, mely öszintén hirdeti, hogy a metropolita üzemait orosz bujtogásra kell visszavezetni. Ugy látszik, hogy Oroszország Szerbiával szemben legújabbán megváltoztatta taktikáját. Hogy ez országot politikailag hatalmába kerítse egyházi téren akar hozzá férni az orosz befolyás.

És Mihály metropolita a czári birodalom iránti buja szerelemből beáll czinkostársnak. De nehezen éri el ezéjét. Midőn nem fogadta el a regenség Nikolics kultuszminiszter lemondását, egyszersmind a kormányval karöltve foglalt állást az egyházi főnök ellen s a szerb független sajtó egyenesen megtámadja azokat az orosz köröket, melyek a metropolita mögött állnak, a mikor értésükre adja, hogy ha Oroszország érinteni akarná Szerbia egyházi autonómiaját, ez országot ép ugy elidegeníténé, a mint megfosztotta magát Bulgária rokonszenvétől. Ez erélyes és határozott beszéd és csak kívánatos lenne, hogy ez az érzelem állandó legyen, mert nem kevesebbről van szó, mint a szerb egyház függetlenségéről.

Az exposé.

Dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter tegnap terjesztette a képviselőház elé az 1892. évre szóló költségvetést s az 1890-i költségvetési esztendő zárszámadásait. Exposéja,

melyben az ország pénzügyi helyzetét esee-telte, világos és kimerítő mű, egyike ama szónoklatoknak, melyekben az államférfi alaposságát megélt logikai erővel, tárgyilagosságot lendítettel oly szerencsésen tud párosítani. De eme tulajdonságoknál sokkal nevezetesebb a pénzügyminiszter exoséja azon tanúságtétel által, melyet az a magyar állambáztartásnak immár véglegesnek tekintendő számadásáról ad. Dacára a hadügyminiszter több követelésének, melyek állambáztartásunkat 1.124.000 forintnyi kvótával terhelik és jól lehet a hivatalnokok fizetésének javítására ez előirányzatba már be van állítva egy millió forintnyi összeg: a költségvetési előirányzat még mindig kerek 19.000 forintnyi felesleggel záródik.

Es ha némi kételyek merülnek fel a költségvetés helyes összeállítását illetőleg, ezek már elvele vannak fegyverezve az említett zárszámadások által, melyek bizonyítják, hogy előirányzataiban Wekerle a legnagyobb peszsimizmusnak hódol, hogy aztán a tényleg elért eredmények által a legkellemesebb meglepetéseket szerezzé magának is, az országnak is. Az 1890. esztendőre mint tudjuk kerek fél millió forint deficit volt előirányozva s ehez járultak még a póthitelek 5/2 millió forintnyi összegekben. Es a zárszámadások mégis 29 millió forint felesleget mutatnak fel, a végeredmény tehát 34—35 millióval kedvezőbb az előirányzatnál.

E számokhoz kommentárt fűzni felesleges munka lenne. Minden frazíznál ékeesebben beszélnek azok a mellett az áldásdus tevékenység mellett, a melyet a haza üdvére kifejt a kormány.

A kabinet minden ellenséges támadással szemben ily eredményekre hivatkozhatik; ezek valóban feleslegesek tesznek minden igazolást. — mert lefegyverzik azok kritikáját, a kik a kormány működésének sikerét támadásai által kisebbiteni szeretnék.

Révész Bálint.

A kollégium kegyelete.

A ravatalat tegnap felállították a kollégium dísztermében szemben a főbejárattal. — Mellőztek minden felesleges díszet. Így kívánta ezt a boldogult életében; ilyen egyszerűség illik az ő puritán egyszerűségéhez, minden hivatkozást kerülő nemes jelleméhez, aki ebben is nagy tanító mesterének Kálvinnak szigorú elveiből akart ragaszkodni.

Magas emelvényen áll a feketével behorított ravatal, fölötté azifraság nélküli baladchin, melynek két oldalán fekete szőnyeg borítja a falat.

Ebbe a terembe hozták tegnap este hat órákor az üveg fedelű ércokorsóba zárt kedves halottat, hogy mielőtt utolsó utját megtenné, itt ebben a történelmi nevezetességű teremben, az általa — míg élt — annyi szeretettel, éber hűséggel gondozott főiskolának szentelt falai között tartson pihenő állomást.

Nagy és díszes gyászoló közönség gyült össze erre az ünnepélyes, megható aktusra. Balogh Ferenc hittanár karján vezette a mély gyászba öltözött kesergő özvegyet. Vele jöttek a Révész és Medgyaszai család nő és férfi tagjai, s a ravatal jobb oldala felől helyet foglaltak. A másik oldalon az egyházkerület Debreczenben lakó vagy már ideérkezett szolopemberei, a főiskolai tanárok sorakoztak. Ott láttuk Vályi Jánost, Kiss Aront, Simonffy Imre polgármestert, a debreczeni lelkészeket, Armós Bálintot, Kiss József kir. tanfelügyelőt stb. A terem többi részét és a karzatokat a nemes tanuló ifjuság töltötte be.

Mintán a koporsót elhelyezték a ravatalon és rátették az özevgynek és a tanári karnak élő virágokból kötött pompás koszoruit, megzendült az ének a főiskolai kánus ajakán s azután Balogh Ferenc hittanár, a boldogultnak volt kedves tanítványa a ravatal mellé lépett és remek szép beszédben tolmácsolta a főiskolai tanárkaroknak és az ifjuságnak az elhunyt püspök iránti legmélyebb báláját és kegyeletét. A ig maradt szem köny nélkül és nem volt szív megindulás nélkül a bucsubeszéd erős hatása alatt. — A szép beszédet lapunk más helyén közöljük.

Ez a jelenet, melyben a kollégium falai között bucsuzik a tanári kar és ifjuság meghalt főpásztorától, tanárától, a jóság, lángoló hithűség,

kötelességteljesítés és férfierények tanító mesterétől csakugyan, — mint a kollégium szónoka mondotta, emlékeztes maradt még eddig pártatlanul áll a főiskola történetében, mert ez az első eset, hogy a püspökök ravatalt a kollégiumban állítják fel.

Végül a kántus a jelenvalókkal együtt elénekelt a legszebb zsoltárt a XC-dikát: „T-bened bízunk Uram eleitől fogva” s a közönség meghatottan szótsozott.

Az egyházkerület értekezlete.

Az egyházkerületi közgyűlésnek Debreczenben lakó tagjai Vályi János főgondnok elnöklete alatt tegnap délután rövid értekezletet tartottak. Jelen voltak Kiss Áron esperes, Némethy Lajos, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán lelkész, tanácsbírók, Balogh Ferencz, Tóth Sámuel, Bacsony Lajos, dr. Kovács Sándor, Elek Lajos, Tüdős János tanácsbírók, Simonffy Imre, Armós Bálint, Beké Mihály világi tanácsbírók, Szűcs István a debreczeni egyház főgondnoka.

Vályi János kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyházkerületért nagy csapásról, mely az értekezlet, olyan szomorú kötelesség teljesítése végett tette szükségessé. Miután az ő boldogult elnökúrsára az egyházkerületnek is halottja, kérte, hogy a debreczeni egyház részéről jelentessék be tudomás vétel végett a temetés iránt tett intézkedést. Szűcs István azonnal számot adott a temetési előkészületekről, aminek az értekezlet is hozzájárult. Elhatározta továbbá, hogy a kerület nevében gyászjelentést ad ki, a koporsóra pedig díszes koszorút tesz. — Vályi János főgondnokot megbízták, hogy az egyház kerület pecsétjét annak jeléül, hogy a püspök defungált, vegye magához (ez ma meg is történt) és további intézkedésig őrizze. Rendelgetett, hogy az ügydarabok beiktatása fennakadás nélkül folytatassék az ügyek elintézése azonban egyelőre szüneteljen. Vasárnap délután, amikor az esperes és gondnok kar is várhatóan teljes létszámban együtt lesz, újabb értekezletet hívunk össze, — amelynél a püspök helyettesítése felől intézkednek. — A püspökhelyettes Kiss Áron legidősebb esperes lesz, a ki eddig is számtalan esetben képviselte a beteg Révész Bálintot.

A ravatalnál.

Egyszerű ravatalon fekszik Debreczen egyszerűségben legemesebb alkjainak egyike. Fekete menyegző alatt, délszaki növények között van letéve a díszes, üvegfedelű koporsó. A kapuknál feketebe öltözött fehér fátyolos theologusok állanak őrt, ugyanilyen 8 theologus őrzi a ravatalt is.

A közönség már a délszanti órákban is óriási számban kereste fel a ravatalt, délfelé egész embertömeggel nőtt a látogatók száma, mert mindenki szeretne volna utóljára látni a köztiszteletben állott püspököt.

A város koszorúját délben helyezték a koporsóra. Igen díszes, pálmából, babérból és rózsából font koszorú az, a város színeit viselő szalaggal, melynek felírata a következő:

„Révész Bálint ev. református püspöknek kegyelete jeléül Debreczen szab. kir. város.”

A koszorúk, melyek nagy számban érkeznek még nem helyezték a ravatalra.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A Musza kántor nótája.

— Erressztek! Erressztek! — kiabálta és kétségbeesett erőlködéssel igyekezett kiszakítani magát a vasmarkok közül, — melyek szorosan tartották. Szemei vérből forogtak, ajkai pedig a megerőltetéstől és dültől remegtek s újra meg újra előtört belőle a fenyegetőzés: „gyonnyitóm! megölöm!”

Az öreg János együgyű arccal nézett rá az ő sikert füleit nem érintő a szitkozódás, csak azt tudta, hogy most tartania kell az „urat” és azt sem hallotta, a mit ismételt kiáltott neki az a másik, a ki a dühögőt fékeznie segítette:

— Vegye ki a botot kezéből kend! Szerencsére a karvastagságu szöges bot nagyot bokázva dőlt a földre, — s ugyanekkor haladt el a Komádi János gyászkerületnek utója: egy pár feketekendős vénasszony keblére szorított csatos imakönyvvel — látszott az apró fókos üvegajtón keresztül, az eleje befordult már a csap utczán, elhangzott a hangos ének. És ekkora lecsillapult a haragos ember is. Azt lehetett látni, mázsás követ emelgetett, amlyre dőlt a verejték keskeny homlokáról, összezsugort rincezős arcáról. Aztán kinyújtózott, — nagyot lökött az öreg János széles hátán és fáradtan húzta elő babos kék kendőjét paszományos kabátja zsebéből.

A másik egy kicsit segéd is, meg egy kicsit ellenség is, előzékenyen nyitotta ki az ajtót s a fogai között egy pár csillapító szót morogva, apró szeimeit félrehúzta, mintha csak amig principálisát egyik oldalt megvizsgálta, másik oldalt kinevette volna.

— Nem hitte, hogy beperelem, megtetem, akkor mind a nyolc porontya a nyakamra járt későszójjával, rimánkodással, mert a tekintetes vármegye majd igazságot szolgáltatott volna nekem azért a csufságért, amit elkövetett rajtam; csak azért vettem vissza a vádat, tudja, hogy tönkre nem tegyék, hanem ha ő nem nyugszik, lássa!

A temetés rendezését az egyház egy megbízottja végzi, a ki felügyel arra, hogy a templomban a nagy közönség elhelyeztessék.

Az ifjuság a temetés alkalmával a kollégium udvarán sorfalat fog képezni s midőn a koporsót kivitték a kollégiumból, a tanári kar vezetése alatt a templom előtt fog állást foglalni s aztán ha a temetőbe megindul a menet, az ifjuság a tanárral egyetemben és a kántussal a koporsó előtt fog haladni.

Temetési intézkedések.

Holnap a gyászszertartás alkalmával a templomban a következőleg helyeztetik el a közönség:

Szöcsék.		
Városi és megyei tisztviselők.	Urastala. Püspökök és esperesek.	Katonaság.
Hölgyek.	Két első sor: gyászolók. Különböző küldöttségek.	Presbíterek.

A kántus a karzaton lesz elhelyezve, valamint a közönség egy része is. Az ifjuság, mint már említettük, a templom előtt lesz felállítva.

Révész Bálint életéből.

Révész Bálint a főrendiházban.

Főrendiházi tagsági jogát, bár rendkívüli nagy örömet okozott neki, hogy valahára illett és szavazatot nyerhettek a protestáns egyházak képviselői is a főrendek térvényhozó testületében, — miadössze egyetelenszer vette igénybe. A szerény javadalmazású kálvinista püspököknek, akik mint ilyenek a protestantizmus egyházkerületének szervezetében elérhető legmagasabb állásban inkább csak tisztelet díjját, néhány száz forintot kapnak, nem áll módjukban sürűn és huzamos ideig ilyen költséges jogokat gyakorolgatni, bármi en kitűnő is azok birhatása.

Valami csekélyebb értékű törvényjavaslat felett tanácskozott a méltóságos főrendiház, amikor Révész Bálint is részanta magát hogy legalább egyszer beleül főrendi székébe. A mint Vay Miklós br. akkor alelnöke a főrendiháznak, észrevette a belépő püspököt, elibe sietett és karongatva vezette végig a teremben a szegény egyszerű ref. püspököt fényes történelmi nevet viselő mánások és selyem taláros dugszagú kath. főpapok között.

A bujdosó szabadságharcos.

Mikor Világosnál az utolsó reménység is elveszett, Haynau véreibe illőzöbde vették ami Révészünket is. Nagy büne volt neki; ugyanaz, a mi akkor minden igaz hazafinak büne volt — Bécs szemében. Hogy tudott lelkesülni és harcolni szabadsáért és hazáért. Ilehaza tünynyével, illetetlen buzditotta tette, áldozatkészre a debreczeni népet; a csata mezőn pedig példát adott;

A segéd jól tudta, hogy egy szó sem igaz az egészről, de azt akarta elhitetni a principális ural, hogy elismeri befolyását meg hatalmát. Csak vállonvita felelé:

— Hm, nóta, kérem nóta, aztán... — De nem nóta ücsöm; hiszen tudja, hogy utóljára tönkrejuttat, koldussá tesz vele, hiszen tudja, hogy ez a bugris nép úgy megy a szava után, akár a birka a kolompós hangjára... h'sz! h'szen majd! — a principális felemelt öklei megmutatták, ami aztán következik.

Haragosan ült a vaspadra s papirt vett elő az utanzott márványasztal fiókjából; aztán perczegett a kalamus, mely fölő az öreg egészen közel dugta az orrát. A segéd ur halkan levett az állványról egy kis üvegeset, megfecskengettette keszkenőjét s lábujjhegyen távozott, az utczára vezető három falépcsőn egyenként himbálózva alá.

A patika tája csöndes volt, s a körültekintő apró szemek alig láttak egyebet pár libánál s a porban játszódozó parasztyermeknél majd megakadtak a czimerül szolgáló kávészínű „arany-orozslányon-on, mely békésen összerakva tartá lábait s a járó kelőkre hamiskásan kacsingatott, aztán a magasba nyuló fákon pibentek meg, melyek árnyában békés beszélgetésre gyűlt estenden a falu intelligenciája.

— Hehehe! Erzsike kisasszony majd nevet, avval a piézi piros szájjával, gyöngy-sorfogával, kineveti a szegényt, oh jaj! — monologizált magában a segéd, az elnyomottak gunnyával, aztán hármat is csetentett, meg elővette szagos kendőjét és hajította vele a levegyeket. Egész illatár özönlött ki belőle, mely szerelmes szívét édes merengésbe ringatta.

Ott állt előtte a kedves leány, — mintha kis kezeit felnyújtotta volna, aztán a nagy tornácos házból képzelté magát, füstfelhőben burkolva, melynek határain túl a nagy kertet látta, fővényén pozsgás képű kis leánykával. Oh! Erzsike kisasszony, ha tudná, mily élvezet volna nem menni többé ebbe a rossz levegőjű gyöngytárba, mily édes volna az öreg

hogyan kell áldozni tudni a hazáért, ha kell az étellel.

A debreczeni 8. nemzetőrszázad századosa, aki Bémápol sergében harcolt az oláh lázadók és osztrák katonák ellen, mikor olyan veszedelmes irítottató módon elsötétedett, menekült, elbujdosott. Hiven megosztotta vele a bujdosás keserűségét, félelmeit szép fiatal felesége is. AzÉrmelleken lappangottak becsületes jó magyar emberek házában, férjes szőlős pajtáiban, hol Asszonyvásáron, hol Albison egyik helyről ki, másikhoz be. — Szenvedtek, nélkülöztek és rettegtek.

Három hónapig tartott ez a kínos állapot, melyben az üldözött férjnek folyton a je fölébe lebegett a Damokles kard. Végre Szoboszló Papp Istvánnak legfőképpen pedig Bárány Uray Bálintnak megyefőnök (Vályi János főgondnok az apósa) sikerült Révész Bálint számára kegyelmet eszközölni, mire visszajöhettek Debreczenbe. De anyaira nem bízott ebben, hogy titkon észrevétlenül ontak be a városba, és tértek vissza a rég nem látott kedves családi fészekbe, melyet a cseplédutozai régi Kardos háznál raktak volt.

Az ágost, hitv. ev. presbitérium testületileg indul a temetésre. Előzőleg vasárnap reggel 9¹/₂ órakor gyűlést tart, hogy részvét iratot intézzen az ev. ref. egyház presbitériumához. Azonkívül jönnek Zelenka Pál püspök és Farbak József főesperes a tiszaí ág. hitv. egyházkerület képviselőit. Az ág. hitv. egyház is koszorút helyez a ravatalra e felirattal:

Részvéte jeléül a debreczeni ág. evang. egyház.

A fővárosi lapok kivétel nélkül meleg részvétellel és terjedelmes közleményekben foglalkoznak Révész Bálint halálával, melyet az összes hazai protestáns világ fájó veszteségének tekintenek. A fővárosban is fekete lobogók hirdetik a gyászt, mert kitűztek azt a főrendiházra, melynek tagja volt a boldogult és a református templom ormára.

Révész Bálint három püspököt temetett el, Szoboszló Papp Istvánt, Török Pált és Nagy Pétert, az első a tiszántúli, a második a dunamelléki, a harmadik az erdélyi egyházkerületnek volt főpásztora. — Régi óhajtságot teljesítette gyűlékezete, a debreczeni egyház mikor az ő koporsója felett egyik püspök társával mondatott búcsuinát.

EMKE.

— október 8.

Az Emke a közelebbi mult vasárnap Maros vásárhelyen immár hatodik közgyűlést tartotta meg.

Az a testes kötet, melyben Sándor József föltitkár az Emke egyévi és eddigi működéséről számol be, minden elismerő, vagy magasztaló szónál ékeesebben tanuskodik a mellett hogy ez az egyesület miképen teljesíti a magára vállalt kötelességeket.

A jelentésnek örvedetes adatajaként említhetjük meg, hogy az egyesület tényleges vagyona immár meghaladja a félmilliót, s bár még mindig nem áll arányban az elhaszná-

János nyers gyöngédségét az imádott anygal szeretetével fölvaltani; ha nem kellene többé éji nyugalmát zavartatnia a követelő vevők inzultusa ellen, aztan kocziás parasztleányokkal vészödni. kik szégyenkezve kérnek két krajczárért valamit, egy krajczárért semmit s olyan nagyokat nevetnek az ő megnagyobbodott homloka, tar feje fölött Igen, igen, az élet, meg a sok gond okozta korai megkopaszodás fölött!...

És aztán egyszerre leesett a maga alkotta felhőtömegből, a kép másik fele a principális görnyedt alakját mutatta, tühegyre sodort bajuszszal s a pomádétól fényes sárga hajjal. Ej, mikor a nagy szöges bot után nyult aztán kétszer is felkiáltotta:

— Vigyázzon spectabilis domine! aztán végigbotorkált az adai utczán, befordult a templomközbé, egyenesen az Erzsike kisasszony háza felé. Hogy fénylett az arca, nem is lehet, hogy nem a csodás hatású Jankins gyöngyökét szedi.

És ő vigyázzon? Azért se teszi vigyázás nélkül és esztendőről-esztendőre veszi a házakat, maholnap egész utczája lesz már, meg a két sessió föld ott a fok alján, és mind ezt ő gyurta neki, a sokféle színű pirulákban, ő keverte porban, folyadékban. Hm! Erzsike kisasszony meg mégis elfogadja, pedig elmondotta már akárhányszor, hogy elmúlt ötven éves; hja persze, az anyja! az inkább a házakat tekintti.

Épen visszajöhök a temetőből, elő a pap, utána a kántor, meg a többiek. A tulsó félen mentek az árnyékban, mint dongó méhráj, az örök nyugalomra tért világeletről diunyögve. Hehehe! az a derék ember, ez a Musza kántor titkos barátja, szövegszer, anélkül, hogy szerződött volna, csak néha köszöntö meg egy egy titkos kézszorítással, mikor senki nem látta. Tudja ő miért haragszik, a kilenczedik, a legkedvesebbik, a felesége életébe került, a patika meg a házába. Hanem iszen jól teszi, ha megbuzulja magát érte, hahaha! egyszer megüti a guta az öregét dühében miatta. Adja az uristen, ugyan senki sem kívánja.

Akire gondolt, éppen akkor jött ki a patikából, a bajusza hegyes volt már s a szöges

ható jövedelem ama nagy czélok és szükségletekkel, melyeknek kielégítését az Emke magára vállalta — mindazáltal ell kell ismernünk, hogy a nagy czélokhoz képest nagyon is szűkös anyagi erővel az Emke oly sikereket ért el és oly áldásos tevékenységet fejtett ki alig hat évi élete alatt, a mely előtt még a czéljainkkal egyet nem értő társadalmi tényezőknél is tisztelettel kell meghajolniok.

Örömmel látjuk, hogy minden egyes évi közgyűlés közelebb hozza egymáshoz az eddig különvált és egy czélt egyesült erővel szolgáló nem tudó, vagy nem akaró társadalmi érdekek köröket.

Minden egyes közgyűlés azt dokumentálja, hogy a magyar nemzeti és műveltségétársadalmnak a fejlődés fokozatán való átvételében az Emkét oroszlanrészt illeti.

Igaz, hogy ma még alig 40 ezer firt fordíthat évenként az Emke ama nagy czélok és érdekek anyagi felsegélyezésére — melyek életműködése nyilvánul — de ez aránylag igen szűkös anyagi erővel is oly foku és oly üdvös tevékenységet fejt ki, a melyre méltán büszkék lehetnek mindazok, a kik e nagy munkában részesek.

Ers reménye lehet a magyar társadalomra, hogy az Emke által kijelölt uton való haladás talán nem is sok idő multán — oly lökést ad a nemzeti művelődés ügyének — a mely a magyar állam nemzeti jellegének kiformálódására vezethet.

Tanúgy.

Esti tanfolyam. Folyó hó 15 én megkezdődnek az előadások a debreczeni kereskedelmi akademia tantermében azon ifju kereskedők számára, kiknek eddig nem volt alkalmuk a kereskedelem legéletbevetőbb szakismeretét elsajátítani. Ezen 20 év óta fennálló intézet anyai ifju embernek előhaladását mozdította elő, hogy az esti tanfolyam, mely czélszerűségénél fogva a keskedő társulat áldozatkészsege folytán, állandósított, külön ajánlásra nem szorul. Mindazonáltal felhívjuk az érdekelteket ifjuság figyelmét a megnyitandó kereskedelmi szaktanfolyamra, melyben szakavatott erők által a könyvvitel, kereskedelmi számtan, kereskedelem és levelezés hetenkint 4-szer az esti órákban 8—10. fogunk előadni. Az arra fordítandó anyagi áldozat — az egész időnyre 20 firt — oly csekély, hogy azt minden fiatal kereskedő könnyű szerrel elviselheti, az elérendő előnyök pedig messze túlszárnyalják a reá fordítandó pénztéjs időt. A szakismeretekkel bíró ifjak, kik egyszerűmüdig gyakorlatilag működnek, oly keresettek, hogy minden fiatal kereskedő saját maga ellen vétkezik, ha az önképzésre kínálkozó kedvező alkalmat elmulasztja, és a jövőben való boldogulását megakadályozza, mert szakismeret nélkül mindenki békót érez a fájában, mely őt lépten nyomon haladásában — gátolja.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és közeli hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u.

bot a kezében, egy nagy levéllel, melyet mint könyvet szorított oldalához. Nagyszéllű kalapja alól gyilkos tekinteteket vetett a tuloldalra.

— Spectabilis domine, vigyázzon! — mondá, aztán lassan indult el és újra visszafordult: Humillimus servus!

— Már megint pöröl, — morogta utána a segéd, aztán mérgesen tért vissza a gyógyszer-tárba. Vigyázzak! Hé, János, János! — aztán megrázta a csemetyűt.

Az öreg szolga nagy lassan belépett. — Itt van, igyék k-nd! — aztán nagy pohárral adott neki a tokaji esszenciából, amivel a halálos betegeket szőlítgatnak vissza a másvilágról. — Akar még? — Aztán megint töltött, tán ettől vesztette el a hallását. — No, legyen kend is urgyzer, — és leöntötte egy üveg drága parfümmel; szerencsére a szaglása se volt tökéletes a jámbornak.

Aztán megrázta a zsebet csokoládé-bonbonsal, egy marékka meg kihajgált a a libapásztor-gyermekeknek, hogy azok egymás tetején kapkodtak utána. Haragos volt s az egész világot szeretne volna összezsugni, törni, a nagy redők, melyek homlokát borították, csak akkor simultak ki, midőn halott volt a közegében. Ilyenkor a principáliston volt a sor haragudni Musza kántor uram engesztelhetlen ellenségeskedése miatt, mit ilyenkor tett nyilvánvalóvá. szép rigmusokban elbucsuztatja az atyafiakat, és ékes éneket is kezdett, rikatót, de amit az „Arany Oroszlány” patika előtt haladt el a menet, rákezdte azt. amitől odabenn üleset ugrált valaki:

Halál ell n ninos orvosság. Az égben van az igazság —

— Megölöm a gazembert, eresszettek! — rikácsolt a patikáros s a segéd arczán megjelent a kárörvendő mosoly.

Hahaha! apraja nagyja ezzel a nótával ment utolsó útjára, és amig a kántor a legszöcsében, a legjobban elnyújtotta, megtrillázta a verseit odakinn, a dühögő egyre-másra csapkodta a kezeit:

— É, az a bugris néphisz neki! Tönkreterez, koldusbotra juttat!

Scossa Dezső.

3—4 óra közt; v. 10—11 óra közt.

Nyilvános d. van hétfőn, szorlat. Anyakönyvt. nyitva pénteken d. Múzeum a k. k. k. d. s. 10-11 ó. Nagy setaha d. u. 6 órakor a. 3.

Vasárnap.

letünk tartalma. I s t v a n (az. lától. A n a. Nagy Lajostól. (el) V i r á g a. Minálytól, T r e gény folytatás.

— Szemel. Domokos ref. p. nattal érkeznek fogadtatásukra.

— A debreczen. tanrende az. E l o a d ó t a. A) A h i t t u. Sámuel. Symbo. (spec. coll.), h. i. y en egyházi. gyarázat, h. 2 ó. Dr. Erdős Józse. h. 3 ó. Uj szöve. irt level), h. 4 ó. 3 ó. Ö szöve. h. 4 ó. Ö szöve. és áll a m. ruzás Pál, N. Liszka Nándor. politika, h. 5 ó. net, h. 7 ó. Dr. történet és. J a. jog, h. 7 ó. a t a theologusok. Karsa István. M. és perenkivüli. e. jos, ez évi akad. tást jog, b. 5 ó. mányokba, h. 2 ó. h. 2 ó. Közleked. Ozory István.

maganjog, h. 6 ó. b a n. Dr. Törö. 2 ó. Törvény. Osztariam Erno. tatan, h. 3 ó. E. tan, h. 3 ó. Ang. Kálmán. Diplom. Legujabb kor t. József. Vallásböl. nyelv, h. 2 ó. N. ó. Jóó István. A. h. 1 ó. Kovács. s zertana, h. 1 ó. ó. Dr. Öreg János. 6. Bölcsészettört. 6 ó. Frauczia n. Mácsai Sándor. 2 ó. r a n.

— A város. tartáson való n. követező felhiva. tiszteletti és mé. a tiszántúli ev. r. a debreczeni ev. a magyar ország. királyi tanácsos. bizottsági tagus. d. e. 1/2 11 órakor. — az idő rövidse. fel a városi törv. hogy holoap d. háza a nagy t. veskedjenek, h. képviseltele —

— Debrecz. városi tanács. Czenken felállítá.

— Polonyi. roson e ho 18 an t. A beszámoló e. azonban alképvís.

— Ellenörz. örszéi szemle al. ügyelmét, miszer. lékosainak utósz. ják meg. A hon. 19 és 20-án s az.

— Sétahang. 4 órakor a „Mag. vetkező program. „Nyitány” a köm. Incognitó valzer (v. zólet) (ij) kürtre. Kraysz. „Márti. Egyvez induló (ij. Polonaise tagottra. e. engem polka. m. roman datok és t. vadászaton gyors.

— Beperett. „Debreczeni Hir. t a s i Imre ellen. szerződés ellenér. érdekében sajátja. ritése miatt a h. 830 firt. s járulé.

Melléklet a „Debreczeni Ellenőr“ okt. 10-iki számához.

3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.
Annyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nagy sétatangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fürdő“ nagytérképén.

Vasárnap című szépirodalmi mellékletünk tartalma a következő: Hegedű István (arcképpel) Csermátyni Gyulától. A nagy társaság (költemény) Nagy Lajostól. Nev-york pályázatai (képekkel) Virágajm, Dalok versek: Lévy Mihálytól, Trencsényi Károlytól) Len a (regény folytatás.)

Személyi hírek, Szász Károly és Szász Domokos ref. püspökök ma este a gyorsvonattal érkeznek meg Debreczenbe. A város fogadtatásukra kirendelte fogait.

A debreczeni ev. ref. főiskolai akadémia tanrendje az 1891-92. tanév első felében. Előadó tanárok és tantárgyak. A) A hittudományi szakban. Tóth Samuel, Symbolica, heti 6 óra. Jézus élete (spec. coli.), h. 3 ó. Balogh Ferencz. Keresztény egyháztörténelem, I. korszak, h. 3 ó., III. korszak, h. 3 ó. Dogmatika, h. 3 ó. Csiky Lajos. Egyházi szónoklat, h. 4 ó. Keresztény erköstan, h. 4 ó. Gyakorlati bibliamagyarázat, h. 2 ó. Szónoklati gyakorlatok, h. 2 ó. Dr. Erdős József. Bevezetés az új-szövetségbe, h. 3 ó. Új-szövetség magyarázata (A rómaiakhoz írt levél), h. 4 ó. Süss Béla Hebr nyelv, heti 3 ó. Ó-szövetség magyarázata (Ezsaiás próf.) h. 4 ó. Ó-szövetségi teológia, u. 3 ó. Jog és államtudományi szakban. Buzás Pál, Nemzetgazdaságtan, h. 5 ó. Liska Nándor. Alkotmányi és kormányzati politika, h. 5 ó. Magyar alkotm., s jogtörténet, h. 7 ó. Dr. Kovács Sándor. Római jogtörténet és Institúciók, h. 8 óra. Egyházi jog, h. 7 óra mely órák közül 5 óra át a teológusok is hallgatják e tárgyat. Dr. Karsa István. Magyar magánjog, h. 5 ó. Peres és perenkívül eljárás, h. 5 ó. Dr. Bacsoni Lajos, ez évi akad. igazgató. Magyar közigazgatási jog, h. 5 ó. Bevezetés a jog- és államtudományokba, h. 2 ó. Európai államok statisztikája, h. 2 ó. Közlekedési jog, h. 1 ó. Dr. Ozory István. Büntető jog, h. 5 ó. Osztrák magánjog, h. 6 ó. Belső és zetszakban. Dr. Török József, Közegészségügy, heti 2 óra. Törvényes-ki orvostan, heti 2 óra. Osztériam Erno. Általános nevelés- és tanítástan, h. 3 ó. Balogh Ferencz. Angol nyelvtan, h. 3 ó. Angol mondattan, h. 2 ó. Géresi Kálmán. Diplomatika (oklevéltan), h. 4 ó. Legújabb kor történelme, h. 4 ó. Dr. Erdős József. Vallásbölcsész, h. 3 ó. Újszöv. görög nyelv, h. 2 ó. Német nyelv és irodalom, h. 2 ó. Jó István. A vallástudomány módszertana, h. 1 ó. Kovács Lajos. A mennyiségmódszertana, h. 1 ó. Süss Béla. Arab nyelv, h. 2 ó. Dr. Öreg János. Bölcsészeti erköstan, h. 2 ó. Bölcsészettörténet, h. 4 ó. Jogbölcsész, h. 6 ó. Francia nyelv és irodalom, h. 4 óra. Mácsai Sándor. Egyházi és műnevelés heti 2 óra.

A városi tanács a holnapi gyászszertartásra való megjelenésre vonatkozólag a következő felhívást bocsátotta ki: Néhai fővárosi tanácselnök és méltóságos Révész Bálint urnak, a tisztelt ev. ref. egyházközség püspökének, a debreczeni ev. ref. egyház lelkipásterének, a magyar országyűlés főrendi háza tagjának, királyi tanácsosának, városi törvényhatósági bizottsági tagjának holnap, azaz f. e. okt. 11-én d. e. 11 órakor tartandó temetése alkalmából — az idő rövidsége miatt — ez uton kéremnek fel a városi törvényhatósági bizottsági tagok, hogy holnap d. e. 10 órakor a városi háza nagytermében megjelenni sziveskedjenek, honnan a város közönségének képviselői — az előjárásal együtt — testiletel fog a nagyteremben tartandó gyászszertartásra megjelenni.

Debreczen a Szechenyi szoborra. A városi tanács 10 forintot adományozott a Czenken felállítandó Szechenyi-szoborra.

Polonyi Géza orsz. képviselő B. Ujvárosban a hó 18-án tartja meg beszámoló beszédét. A beszámoló e hó 11-ikére volt megállapítva, azonban a képviselő betegsége folytán elmarad.

Ellenőrzési szemle. A most folyó ellenőrzési szemle alkalmából felhívjuk az illetők figyelmét, miszerint a közös hadsereg tartalékosainak utószemléjét e hó 27. 28-án tartják meg. A honvédek szemléjét pedig e hó 19 és 20-án s az utószemlélt nov. 21 és 23-án.

Sétatangverseny tartatik holnap d. u. 4 órakor a „Margit“ fürdő disztermben a következő programmal: 1. Népdal. Induló. 2. „Nyitány“ a könnyű lovasságból Suppétől. 3. Inognótó valzer (új) Ivanovics. 4. Reggeli üdvözl (új) körtre és klarinetre O'Drache. 5. Egyelőleg „Mártha“ operából Flotowtól. 6. Kransz induló (új) Capektól. 7. Bevezetés és Polonaise tagottra (új) solo Jacobitól. 8. Szeretese engem polka mazur Millockertől. 9. Abránd román dalok és táncok felcs Capektól. 10. A választaton gyors polka Strauszól.

Bepereft kiadó. Gáspár Imre a „Debreczeni Hírnap“ volt szerkesztője Kutas István ellen, ki a lapnak most is kiadójának kivételesen megengedte, hogy alapvizsgáját novemberben tegye le.

A kereskedelmi akadémia internatúsában, melyet dr. Bercs Ferencz igazgató a Szechenyi utcán 1804 sz. házban igen kényelmes és szeszterlen gazdagon berendezve

nek tárgyalására mint értesülünk, határnapul november tizedikét tüzték ki.

Huszárönkentesek. A huszárönkentesek az idén is Debreczenben töltik el az egy esztendő (kivánjuk, — hogy egyiknek se kelljen másodikkal megtoldani). Huszonheten vonultak be összesen; közülük 15 a debreczeni 15. huszár ezredhez tartozik; a többi idegen ezredektől való. Az iskola a Gilányi kaszárnyában van berendezve.

Beveri ablakok. Az éjjel a nagy-utca utcán ismeretlen garazdálkodók sok ablakot beverték s utcákon ordítások között vonultak végig az utcán felverve az ott lakók almaid.

Monstre per A már évek óta folyamatosan levő Sternia gépész és Király Péter b. úrvárosi lakos közt foly és bünper e hó 14-ik következő napján fog a budapesti kir. törvényszéknél letárgyalatni. A per tárgyat egy gőzmalom felépítése, s váltók aláírása képezi. Király Pétert Polonyi Géza orsz. képv. ügyvéd fogja képviselni. A tárgyalásra több mint 180 — közöttük 57 b. úrvárosi lakos — idéztetett meg.

Felmentett gyujtogatok. A debreczeni törvényszék előtt két derecskei ifjú állott: Főrián Gábor és Kovács János, a kik azzal voltak vádolva, hogy Derecskén felgyujtották Po z s g á s Andras házát és szinjét május 20-án. A csendörök a fiukat elfogták és a csóvát is megtalálták. Az egyik nap, május 20-án a ház gyuladt ki és 21-en elfogták a fiukat s azután egy-egy napi időközben a pajta és a szin gyuladt meg. Po z s g á s Andras a gyujtogatással Főrián Gáborral valóta, a ki nála szolgált és boszut esküdött ellene, mert püsködre nem adott neki pénzt. Kovács János büntársként szerepelt. A fiúk a csendőség és az előjáróság előtt mindent bevallottak, azonban már a járásbíróság előtt visszavontak mindent, előadvá, hogy a csendörök a derecskei országoton leszállították őket a kocsirol, bevitték egy homokozékba és ott pofozták s továbbá azzal fenyegették, hogy ha magukra nem vallanak, hát ösztetörök a lábukat. A kocsirolta is, midőn a csendörök az egyik vádlottat pofon ütötték. Ugyanezt mondták a vádlottak a vég tárgyaláson is.

Főrián védője Harstein Sándor arra baszította védelmét, hogy a csóva (melyet felmentettek) nem várhatótt negy napig a felgyujtatással s ha a fiukat 21-en már elfogták, nem lehettek ok a gyujtogatok. Hasonló nézeteket fejtegetett Kovács védője, Vadon Sándor is, mire a törvényszék mindkét vádlottat felmentette a gyujtogatás büntetésnek vadja alól és azonnal szabadlábra helyezte. A kir. ügyész felelebezzott.

„A debreczeni jótékony nőegylet“ 1891 október hó 11-ken d. u. 3 órakor a városi háza nagytanácsstermben választmányi gyűlést tart.

A bűd-szent-mihályi rablójlikosság. A bűd-szent-mihályi rablójlikosság vádolhat ügye, ma került föl a kir. kúriához, ahol Neuberger Ignác bíróg referárni. A nyiregyházi törvényszék fölmentö s a debreczeni kir. tábla elítóti ítélete után nagy érdeklődéssel várják a kuria ítéletét, mely e napokban meghozatik.

A mit elfelejték. Révész Bálint püspök elhunyt gyászba borította egész Debreczent. Még a katolikus háztulajdonosok is kitűzték a fekete zászlót, mert az elhunyt főpap osztatlan tiszteletben és szeretetben részesült. Csak a ref. templomok maradtak fekete zászló nélkül, a nagy gyászban az egyház megfésülkedett arról a külső jelről. Tegnap aztán az egyház sietett helyrehozni ezt és minden református templomra kitűzték a fekete zászlót.

Debreczen területén a dohánytermelők termései következő napon fognak előirányoztatni: Sz e p e s, E l e c s és O n d ó d puztán folyó évi október hó 15. 16. és 17-dikén az U j f ő l d ő n október hó 19. 20. és 21-én E l e p - H e g y e s p u z t á n október hó 22. 23 és 24-én, a P a l l a g - p u z t á n október hó 26-án.

Helyi vasutaink üzletbevétele. A debreczeni helyi vasutak augusztus hónapban az előző év hasonló időszakához képest hanyatlott az üzletbevétele, még pedig 1874 frttal, s az összes bevétel 5222 frtot tett 1,188 ft. kilométerenként. Az egész évfolyamán aug. 31-ig 34436 frt. volt a bevétel 19 frttal több az előző év ugyanezen időszak bevételeinél. Egy kilométer hosszúra 7028 frt. esik. A v á s á r t é r i h e l y i v a s u t a k 960 frt. volt a bevétele 7 frttal több a múlt évi augusztusitnál; eddig bevétele ez évben 3,450 frt. (—183) esik egy kilométerre 1150 (—61) frt. bevétel.

Az ifjuság köréből. A theologiai akadémia a múlt napokban 11 harmadéves hittanhallgatót tett alapvizsgát a Csiky Lajos előktele alatt működő vizsgató bizottság előtt, névszerint Diószegi Mihály, Dombó László, Fazekas Gyula, Gaál György, Makai Elek, Pótor Elemér, Szabó Mihály, Szabó János, Szilágyi Imre, Tóth László és Ujlaki Béla, theologiai alapvizsgát tettek, és pedig Diószegi Mihály, Dombó László és Szabó Mihály jles, Fazekas Gyula, Gaál György, Pótor Elemér és Szilágyi Imre jó, a többiek egyet kivéve, ki novemberben még javító vizsgát tesz, kielégítő eredménnyel. Hat ifjúnak kivételesen megengedték hogy alapvizsgáját novemberben tegye le.

A kereskedelmi akadémia internatúsában, melyet dr. Bercs Ferencz igazgató a Szechenyi utcán 1804 sz. házban igen kényelmes és szeszterlen gazdagon berendezve

állított fel 30 növendék számára miután sokoldalú tevékenysége és elfoglaltságai miatt nem rendelkezhetik elég szabad idővel, hogy az ifjak minden lépését figyelemmel kísérhessen ezen feladatra maga mellé vette a főiskola két növendékét; H a r s á n y i Sándor és C s i a Kálmán 2. thokat. Az ifjak törekvéseinek az iránt azonban maga az igazgató adja meg és ő gyakorolja a tulajdonképeni felügyeletet és ellenőrzést.

A debreczeni erdők felszátása erdői kerületekre. A földmívelésügyi miniszter tudatja a várossal, hogy Debreczen város területén lévő városi erdők nagy erdői kerületekre osztotta; ugyanakkor utasítja a várost, mint erdőbirtokost, hogy a szolgai mentes erdők őrzésére két, a szolgai mentes erdők szintén két szakvizsgázott erdőőr alkalmazzon; az erdőőrök mellé pedig 20 erdőszolgát rendeljen ki. — Meghagyva továbbá, hogy a szolgai mentes erdők szolgai jogainak megváltása után az erdői iratok létszámaának megállapítása ügyében az erdészeti szabizottság új intézkedést tegyen.

A hamis pénzverő nem tudta kérekeríteni a rendőrség, mert semmiéle olyan okot nem talált, mely az ismert hamis pénzverőt terhelne. Így nagyon valószínű az, hogy a hamis egyforintos tallérok Nagyváradról kerültek hozzánk.

A debreczeni tornaegylet elnöksége lapunk utján tudomásra hozza az egylet tagjainak, hogy a f. hó 11-ére az az vasárnap d. e. 11 órára kitűzött közgyűlés b. e. Révész Bálint püspök ur közbejött halála miatt nem tartatik meg, s a közgyűlés határideje választmányilag újonnan fog megállapitanni.

A Valentin pöre Valentin Lajos volt-szinigazgató, mint emittettük, bepanaszolta a városi kerest egylet szept. választmányát, mert ez lemondott egy tervezett szinlelőadás megtartásáról és nem térítette meg az igazgató előzetes kiadásait. Szakartónak a pörös felek Paulay Edét, a nemzeti színház igazgatóját kérték fel, kit a budapesti hetedik kerületi járásbíróság meg is hallgatott. Paulay igazgató Valentin javára döntött, azt mondvá, hogy a szinigazgató a végzett munkálataikért megérdemli a kivált 150 frtot.

Aranyos idő. Tegnap megint kiderült az ég. Valóságos tavaszi idő állott be újra, hogy szinte lekvánkozott róluak a felsőoktat. Melege azonban különbözőt a vén aszsonyok nyaratól, mert míg utóbbinak nap-sugara perzsel és az árnyékos helyen azért üszszőbb, üszszőbb huznak magunkon a panyókára vetett kabátot, addig a tegnapi nap melege enyhe volt még a naptól védett, naptól eltakart helyeken is. A fűtápotétek megszokott kiféjezését használva: langyos szellő megendezett és szinte kerestük a virágárus leányokat, de azok helyett ott láttuk a gesztenyefarukokat. Tegnapelőtt a boldogok örültek az ősi esőnek, tegnap a nyomorultak örültek a nap-sugaras, derős melegnek. Ilyen az élet, jajgatunk és kacagunk, míg eljön a — ositt!

A k. und k. A Péterfi-laktanya német feliratából egy katona lekaptarta az „und“ szót. Mithogy ez a hiányosság egyik újságba is belekerült, a századparancsnok szigorú vizsgálatot indított s a gyamu alá fogott 24 legény mindaddig zárva tartatik, míg valamelyik meg nem vállalja a tettét, vagy rá nem vall a társára. A 39. gyalogezred mindig rajta volt, hogy a katonaság és polgárság között a jó viszony fenntartassék s ez pedig főszép akkor érhető el, ha a katonaság nem politizál, a mit mind a tiszték maguk kiviszenek, mind a legénység által megtartatnak.

Hírlapok sajtópöre Erdékes sajtópör fog lefolyni nov. 16-ikan a debreczeni sajtóbírósság előtt. Két temesvári hírlapíró fog egymással szemben állani: Barát Armin, mint vádló és ifj. Steiner Károly, mint vádlott. — Ebben a pörben egyszer már hozott verdiktet a vádlott javára az aradi sajtóbíróság. A curia megsemmisítő határozata folytán most a delegált debreczeni esküdtszék fog itélni az ügyben. — A tárgyalásra, mint tanu, be van idézve, Iványi Öljó, a Nagyvárad szerkesztője is.

Szabadon járó gyilkos. A szomszéd Szathmarmegye rajtnak keresi a gyilkosát. Köröző levelet küldött magyánkhoz, városunkhoz egy jegyes kezű ember után. A körözött akinek lelkét emberhalál nyomja, Roch Pál munkás. Egy társát ütötte agyon.

A zónaidő és a város A városi tanács tárgyalta a főkapitány előterjesztését az idő megállapításra nézve. A zóna-idő folytán a városi órák előbb járása a vasutnál 26 perc s a főkapitány azt javasolta, hogy 16 percnyi különbözetet állapítsanak meg. A tanács legjobbnak vélte a nap járása szerint állapítani meg az időt és e szerint a városi óra 16 perccel fog előbb járni a vasuti és postai óráknál.

Mi a baj! Egy öreg postár panasz kodik a rendőrségnél, hogy van neki egy „kontraktus“-a, a mi kölesúról szól és „interes“ jár utána. Van azonban egy felesége is és a kontraktust az kaparította magához s az akarja felvenni az interet. — „Hát külön ének maguk?“ — kérdi a rendőrtiszt. — „Nem a kérem!“ — „Hát akkor miért félti úgy a saját feleségétől az interet?“ — „Bizony csak azért, magkövetem, mert ha ő kapja meg az interet, piacra jártában egy krajczárig mind — magkövézi.“

Bölcs parancsolat. Szevenay br. hadtestparancsnok Nagy Szabomból, parancsban utasított az egész 12-ik hadtest tisztikarát arra, hogy az újoncokkal humanusan bánjanak, a

lakossággal szemben pedig a tisztikar „lovagiasan viselkedjék“, — mert — így végződik a parancs — „ebben a lovagias bánásmódban rejlik a katonai és polgári elem további barátságos érintkezésének záloga.“ A mi tisztjeinknek felesleges volna ilyen böles parancsolatot adni ki, mert azok a nélkül is humanusan bannak a legénységgel és jó lábón a polgársággal.

Zene-estély. Holnap az „Arany sas“ kávéházban zene-estély lesz.

Biharmegyei hírek. — Nagyvárad a királyert. A városi közgyűlés a polgármester indítványára hódoló feliratot intéz ö Felsőséghez a rosenthai merénylet alkalmából. — D o h á n y g y á r a t k é r n e k a váradiak Wekerle pénzügyminisztertől. aki a fiokszertől elpusztított vidéknek nehány dohánnyágyár felállításával akar új keresetforrást nyitni. — D e r e c s k é n közégi jegyzőt választanak. A pályázati határidő nov. 9-dikén jár le. — A s á r r é t t i t e l e f o n, Tudvalevőleg a Sárrett egyes közseit üszekőpő telefonvezeték pár hóval ezelőtt nyitattott meg, de eddig csak hivatalos használatra szolgált. Mint értesülünk, nehány hét múlva a közönség szolgálatára is megnyitattik a telefon. Mindenesetre csak hasznára lesz a célszerű intézkedés a vidék lakosságának.

Temetési menetrend.

I. A fűvészkert utca a nagytemplomig d. e. 9 órától kezdve a járművel való közlekedés elől elzáratik.

II. A fűvészkert utcán azon kaputól kezdve, melyen a test kihozatik, állittatik fel az összes tanuló ifjuság. A tanuló ifjuság közt első helyen, tehát a menet élén állittatik fel a reáliskolai ifjuság, — utána a gymu. ifjuság, az első osztálytól fogva fölfele, azután az akad. ifjuság, jogászok, theologusok. Ekként a test elibe a nagyobb főiskolai tanulóknak. A felállítás 8-as sorokban történik. Az ifjuság oszlopán két oldalt az ifjusági rendezők haladnak megfelelően beosztva.

A hittanhallgatók után következnek: 1. az éneklő diákok kórusok vezetése alatt; 2. a főiskolai énekkar; 3. a városi dalárda, esetleg iparos ifjusági dalárda.

J e g y z e t. A főiskolai nagy kántus és az éneklők a diszteremtől kiindulva, hol teendőjük van, haladnak ki a test előtt és csatlakoznak a menethez a fentebb leirt sorrendben.

III. A mikor a test a fűvészkert utcára kihozatik, az egész menet tovább nyomul még pedig akként, hogy a tanuló ifjuság oszlop a piaci fúton foglal helyet és álla marad az isteni tisztelet végzetéig. Az eddig leirt résztvevők közül csupan a dalárdák, énekkar, theologiai és jogi ifjuság mehetnek be a templomba, még pedig a theologusok az orgonakarban a dalárdistákkal és kántus tagjaival együtt, az éneklők és jogászok az orgonával szemközti karban; mindezek azonban isteni tisztelet végén a menetben a fentebb leirt sorrend szerint helyezkednek el.

IV. A mikor a test a diszteremből az udvarra lehozatik, mellette két oldalt, kettős sorban a 12 diszorséget végző felsőbb tanuló és rajtok kívül a diszruhás városi hajduk foglalnak helyet, egy a templomig és a templom tornácában, hova a test letéttetik, mint a temetőbe kivonulás alkalmával.

V. A menet további része következőleg állapittatik meg:

a kollegiumtól a nagytemplomig: a test után halad I. a gyászoló család, 2. diszteremben üszszegyelekezett női közönség, 3. a főt. superintendenciának képviselői, a lelkészi kar és tanári kar, 4. az egyházmegyéék és távolabbi vidékek küldöttei, 5. más felekezetek küldöttei, 6. katonaság tisztikara, 7. városi hatóság, kir. tábla, törvényszéki és járásbírók, 8. pénzügyigazgatóság tisztviselői, 9. a presbyterium, 10. kereskedő testület, 11. tornaegylet, 12. társulatok képviselői.

M e g j e g y z é s. Ez a sorrend azonban a kollegiumtól a templomig az ut rövidsége miatt a tigha lesz megtartható, de kívánatos, hogy a nagytemplomtól kezdve a menet ebben a sorrendben állittassék fel azzal a különbséggel, hogy a kocsiakra ülő közönség elül a gyászoló üszszegyelel a gyalog haladók sorai után következnek. Az is kívánatos, hogy a tisztelt résztvevő közönség, testületek és egyesületek a fentebb leirt rendben 8-as sorokban rendezkedjenek.

A nagytemplomtól a menet akkor indul meg, a mikor a felállítás az itt leirt sorrendben megtörténik. Felkeresnek a résztvevők, hogy a felállítás megkönyvitése végett az itteni sorrendre ügyeljen és oszerint elhelyezkedjen.

VI. A 6-ik pontban leirt sorrend után a templomtól kezdve helyezkedik el és rendezkedik a résztvevő nagyközönség többi része.

VII. A kollegiumból a testtel érkező közönség a read minden megzavarása nélkül az itt leirt sorrendben helyezkedik el a szószékekkel szemben levő padsorokban és a templom déli szárnyában a középtul mellett két felől levő padsorokban.

Hogy a kívánatos jó rend minden körülmények között fenntartható legyen, felkéretik a tisztelt résztvevő közönség különösen az 5. szám alatt megnevezett testületek, hogy már d. e. 1/10 órakor a kollegium udvarán megjelenni és miután a diszteremben előreláthatólag különben sem férnek be, előre az itt leirt sorrendben és oly módon elhelyezkedni műtöltzassanak, hogy a mikor a test lehozatik a

kollegiumból, kifelé a gyászoló család és nőközönség után már ebben a sorrendben haladni méltóztatassanak.

A kollegium udvarára az 5-ik szám alatt leirt egységen és testületek tagjain kívül mások nem bocsáttatnak be.

VIII. A nagytemplomban a nyugoti szárny padsorai mindkét oldalán a két első pad kivételével a gyülekező női közönség számára, a keleti szárny padsorai szintén a két első padsor kivételével az előre gyülekező férfi közönség számára tartatnak fenn. Csak ezen két szárnyhoz vezető keleti és nyugoti ajtó nyithatók ki d. e. 10 órákor. Az ugyan ezen két szárny feletti karzatokban az ifjúság esetleg felnöttebb közönség foglalhat helyet, de gyermekek nem bocsáttatnak fel. A szék előtt levő padsorok a templom déli szárnyában levő padsorokkal együtt fenntartatnak a testtel érkező közönség számára. A keleti és nyugoti szárny két-két első padsora szintén a testtel érkező közönség rendelkezésére fog állani.

Tegnap és ma özönével érkeztek az özvegyhez az ország különböző részeiből a részvét táviratok: Br. Vay Miklóstól, Tisza Kálmántól és nejeitől, Herczeg Odescalchy Gyulánától, gr. Károlyi Tibornától, Papp Gáborától, Szász Károlytól, a makói egyháztól, — a kumadarasi egyháztól, br. Gyurffy Samutól, gr. Komissznetől, Derékánál, br. Gyurffy Rózától, a budapesti ev. református főgymnasiumtól stb. stb. — A részvét látogatók is sűrűn keresték fel az özvegyet; így többek között Puky Gyula kir. táblai elnök, Hieronymi Béla kir. táblai bíró, Jeleny Kornél törvényszéki elnök, Simonffy Imre polgármester, Csathó Zsigmond posta és távirat elnök, Vályi János, Kiss Aron, az egyháztanács részéről egy küldöttség tolmácsait a részvétet Nemethy Lajos lelkész vezetésével. Ezeket kívül még igen sokan, különböző nők, a város legelőkelőbb hölgyei jártak az özvegy méltóságos asszonyánál.

A ref. egyház presbiteriuma ma d. e. népes közgyűlést tartott, melyen a multkor érkezett intézkedéseit jóváhagyta és a temetés rendezése vezetésével Somogyi Pál főjegyzőt bízta meg.

A ravatalt már ma számos koszorú borítja. Különösen kiválóbbak Tisza Kálmán és neje, Debreczen város és Vályi János remek koszorú széles selyem szalagokkal, élővirágokból kötve.

Irodalom és művészet

Emléklapok. Apró történetek. Rajzok. Adomak ezim alatt Mándoki Béla jeles veterán színészünk egy könyvet szándékozik kiadni, mely a híres debreczeni a gyvárdi színház jeles elhunyt tagjainak élet s jellemrajzát fogja tartalmazni, s azokivül apró történeteket, adomákat a magyar vidéki színház életéből. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét az érdekesnek ígérkező kötetre.

Munkácsi Mihály tegnap Szentestére érkezett, részint rokoni meglátogatása végett, részint hogy a honfoglalást feltűntető nagy művéhez, melyet az új országháza számára fest 220000 forintért, a magyarság tisztá tipusaitól lakott vidéken tanulmányokat tegyen. — A művészt ünnepélyesen fogadták a szentesiek.

Törvényhatósági naplár. Toldy László fővárosi főlevéltárnok a Törvényhatósági Naplár 1892-iki folyamára hírdet előfizetést. E munka mely első évfolyamában egy kis zsebkönyv alakú füzet volt ma már egy kötet 700 lapra terjed, nagy 4 réti kötetbe nőtte ki magát. Evről évre bővül és tökéletesedik. Az új folyam egész sereg javítását, bővítést tartalmaz, melyek felsorolása hasábokat venne igénybe. Azért is csak harmat emelünk ki. Egyik a nagyközönség kimutatása mely értesítést ad a község havtartozandóságáról, vallási, igazságügyi, pénzügyi, közlekedési hadügyi, bányászati érdekes, kulturterméni, mentelmi s egyéb szempontokból stb. A körjegyzőségek rovata szintén egészen új, és ebben betűsoros rendben soroltatnak fel a körjegyzőségek közigazgatási viszonyait s a körjegyzők neveit. A harmadik újítás az, hogy fel vannak véve az országban lévő pénzintézetek, iparos és részvénytársaságok, biztosítótársaságok stb. a szükséges kimutatásokkal. A folyamot 18 arczkép fogja díszíteni, s a „Hasznos tudni való” rovata is — sokkal gazdagabb lesz az eddiginél. Ara a nagyterjedelmű s a legnagyobb és legbővebb naplár tartalmazó kötetnek fűzve 1 ftrt 30 kr., köve 1 ftrt 50 kr. Bátoran állíthatjuk, hogy így a hatóságok, mint egyeseknek nélkülözhetetlen segédkönyve ma már a Törvényhatósági Naplár, s azért készséggel hívjuk fel rá t. olvasóink és a nagy közönség figyelmét. A megrendelés vagy előfizetés a kiadóhivatalba küldendő: Budapest, V. Hold-u. 7.

Sport.

Egy régi magyar vívómester könyve.

Az első magyar elméleti vívótanár: Chappon Lajos volt, atyja a debreczeni vívómesterünknek: Chappon Károlynak. 1839-ben adta ki Pesten „Bevezetés a vívás művésze-

tébe” ezimű tankönyvét, ajánlva tanítványának István főhercegnek — s később 1848-ban a „Párbaj szabályai”-t, melyről alkalomilag szintén emlíndünk egyetmást.

Most maradjunk tankönyvével, melynek előszavában, igazán érdekesen foglalkozik a vívással mint művészetrel.

A vívás, mondja a jeles mester, szép, kellemes és a test minden tagját igénybevevő művészet. Az olaszok s a francziák fejlesztették ki s művelték tudományosan is. Később a németek, valamint a többi nemzetek is kezdték gyakorolni s ma már általános elterjedésnek örvend.

A vívás általában oly művészet, mely fegyverrel való szabályszerű védelemre és támadásra tanít bennünket.

A vívási művészet megérdemelné, hogy minden katonának, de kivált tisztnek a vívást hadi ismereteinek lényeges és szükséges kiegészítő részéül kellene tekintenie. Hisz a fegyver az ő mestersége.

S mégis mit tapasztalunk? Sok fiatal tiszt oly járatlan és ügyetlen a vívás művészetében, hogy valóban különös jelenség. Mikor kilép a katonai-iskolából, nem hogy vívási ügyességét tökélyesítendő, de még a tanultat is elhanyagolja, elfelejti. Minden tiszt kötelessége volna, hogy tovább is gyakorolja, művele képeességét, mert hisz a gyakorlat minden tudás alapja. „Übung macht den Meister” mondja a német és helyesen. A mi tisztjeinknek is feladatuk lenne előre haladni s nem megállni, mert minden megállapodás egyértelmű a hátramaradással.

De nemcsak a katonai pályán nélkülözhetetlen a vívás. A közönséges élet számtalan eshetőségei alkalmával is pótolhatlan ismeret. Nem egyszer jön a férfi oly helyzetbe, hogy becsületet csak kardjával védheti meg. Az élet számtalan viszonyait, becsületbeli ügyeit sokszor csak karddal intézhetők el.

A vívás ismerete egyéni felléptünkre is lényeges befolyást gyakorol. Az ügyes vívó öntudatosabban lép fel. Erzi erejét s nem retten vissza semmitől. Így tehát a vívási művészet a férfiaság fejlesztője is.

Vissza kell utasítanunk ama vadakat, hogy az ügyes vívók veszekedők és dühös párbajozók. Nem áll, hogy a vívás ismerete kínzó természetűvé teszi az embert. A kitűnő vívó, ki művészetében már bizonyos tökélyre vitte, becsülni tudja művészetét s nem él vissza vele.

Különbö nevétséges e vád. E szerint minden gyógyszerész merengkeverő volna, hisz meg van az alkáma. Minden késműves gyilkos volna, hisz meg van az eszköze.

Lehet valaki ügyetlen vívó és dühös párbajozó. Más kitűnő vívó pedig teljességgel irtózik a duellumtól. A párbajozási kedv az ember természetétől függ és nem vívási képességétől.

A ki nyugodt természetű, az bármily ügyes vívó, mindig megfogja őrizni higgadtágát. A szeleburdi vér pedig bármily viszonyok közt van, mindig ki fog törni.

E bevezetéssel nyitja meg Chappon Lajos könyvét. Nagyon jellemző és tanulságos ez utolsó állítása. Chappon teljesen feltögt a dolog lényegét; belátta, hogy a párbajozási mánia ép úgy a vívó, mint a nem vívó tulajdona lehet. Gyökere az emberi jellem, Verekedő természetek mindig lesznek. A vívási művészetnek semmi köze hozzájuk.

Vegyes hírek.

*** Az egyetemi ifjúság s a tüntetések.** A főváros utcáin s egyik fővárosi nap szerkesztése előtt lejátszódott utcai tüntetéseket sokan szerették volna az egyetemi ifjúság mozgalmaként feltüntetni, — holott az egyetemi ifjúság felháborodással vette tudomásul, hogy nevelten felszólítással hívták fel őket a tüntetésre, s miután a felszólítást figyelembe nem vették, nekikben az utcai elemekkel rendeztek tüntetést — e felháborodásunk kihozásaként határozati javaslatot hoztak, melyben tiltakoznak az elon, hogy az egyetemi ifjúságot erővel bele vonják egy oly mozzambba, melyhez annak köze nincs, mert a magyar egyetemi ifjúság mindenkor csak állami önállóság és szabadságosság nagy eszméinek szolgálatában fogja szavat felismelni. Kijelentik továbbá: hogy a kereskedelmi miniszter és egy fővárosi nap közt felmerült differenciákban részt nem vettek és nem vesznek. A tüntetésnél elfogott alító agos két egyetemi polgártól pedig kisért, hogy az egyik a tüntetést incoercitrozó lapnak szerkesztési szolgálja, a másik pedig egy kereskedőinas.

*** A zóna eredménye.** A kereskedelmi minisztériumban most adják össze a zónaszemélyszámitási díjazás két évről szóló eredményeit. E két éven 21 millió személylyel több utazott, a bevételeknek többlete 5,600,000 forintra ug s ennek ellenében a többletkiadás nem éri el a másfél milliót összegét.

*** A legnyesség új csákója.** A közös hadügyminisztérium rendelkezési fogva a legnyesség jövőre új csákót kap, mely nétféle nagyságban fog készülni s az eddigi csákónál elől 2, hátul pedig 1 1/2 centiméterrel lesz alacsonyabb. Ennek megfelelőleg az csákón levő réz dísz is kisebb arányú lesz. A jelenleg használatban lévő csákókat a legnyesség addig hordja, míg hasznavehetetlen nem lesz s csak ezután kap újat. A tisztok csákója változatlan marad.

*** A művelt Bukarest.** A románok fővárosa tudvalevőleg túlnik keletre fekszik, de mégis tultesz rajtunk nyugatiág dolgában. A bukarestieknek van már kisasszony orvosdoktoruk is. pláne kórházi segédorvos: dr. Craturescu-Cutarida kisasszony. A napokban tette le az esküt és megkezdte működését egyelőre a nőosztályon. Craturescu kisasszony nem sokáig fog szükkölni pályatársak nélkül: tavaly több fiatal román hölgy tette le az érettségi vizsgát és most orvostant hallgat Párizsban

REGÉNY-CSARNOK.

Egy becsületes asszony története.

— Regény I kötetben. —

Írta: R. P. O.

92.

(Folytatás.)

XXIII.

A szorgalmas Róza néni, már fenn van, sőt reggeli imáját is elmondotta régen. Nagyon megöregedett szegény, mióta utolszor láttuk, arczán a barázdák mélyebbeké váltak, haja egész fehér, mint kinn a ridg tél hava.

Vékony, összezsuzott alakján olyan félelmes nyughatatlanság ömlik el. Nagyon rossz álma volt az éjszaka. Megbokrosodott lovak örüiten száguldiva vitték a kocsi, melyben a megriadt jayveszékélő Marceline ült: a tüzes, tájékozót állatok erre, a ház nagykapuja tele ragadták, hol a kö pilléreken teljesen összezsuzódott a jármű, a fiatal nő pedig szerencsétlen esése folytán menten szörnyet halt.

— Baja lehet; monda Róza néni roppant aggodalmában ezer kétségbejítő gondlattól gyötörtetve. A kutyák elnyujtott félelmetes vonítása s több ízben zavarta álmat és össze facsarta szivemet. Tegnap este felé pedig a halál madarat láttam a ház felé repülni, szárnya meg is érinté az ablakot. A fogékony sensitív vén leányom ezer, meg ezer babona uralkodott, minden csekélységnek valami jelentőségteljes mistikus dolgot tulajdonított.

Eme zaklató tépelődése közbe kipillantott a jégvirágos ablakon, de menten rémes sikolyal vissza tántorodott s hűledésében többszörösen keresztet vetett magára. Ugy rémlett zavarodott lelkén, mintha a vasut felül vezető zavarog ösvényen, egy imbolygó árnyat látta, női alakot, melynek ruháját a szél lebegteti.

— Oh! Uram ne kísértés. Mindég csak arra a szegény gyermekre gondoltok. Oh! az a borzasztó álom egészen elkábit. Már hogy lehetne Marceline az a nő, a ki ott ily korán a nagy fagyban, a sivat szélben botorkál.

Egészen testében remegve oda ült a kandalló mellé. Aggodalmasan nézett belé a tűzbe. Egyideig figyelemmel kísérte a duzzadó, patogzó nagy hasábok izzadását, sitergését, lobogó szivárvány színű lángjait, ropogó izzósóbólését, a szilánkok ugrándozó recsegését, de hirtelenében egyszerre csak szörnyen összerenzen, elfehéredik s ijeszto sikolyt hallott. Valami zuhanást hallott kívülről, melymegmozgatta még az ajtót is. tüstént reá egy elfolyott, szivszaggató nyögés következett.

Róza néni megrázkódik, nem mer meg mozdulni, vissza folytatja lélekzetét és tágra nyílt szemét meredten szegezi az ajtóra, melyen át bizonyára egy kíséret kívánczozik behatolni.

A keserves sóhaj fájdalomában ismétlődik: de már erre Róza néni nem tévovázik többé, sebesen ront az ajtónak, felrántja s a küszöbön tekvő összerogyott, megdermedt nőben felismeri szive bálványát Marcelinet, az ő legkedvesebb unokahúgát.

Róza néni velőt hasító hangon felzokog s fölöttébb harsány segélykiáltásaira össze fut lelkendezve az egész háznép.

— Meghalt! ordította a siránkozó összeszaladt cselédség a boldogtalan nőt a földről fölemelve, míg a szegény Róza tante az egyik ájulásból a másikba esett.

Marceline a mint ismét föleszmélt menten halkan kérdészködött atyja után.

— Már tegnap óta nincs itthon, monda az aggódó Róza tante fájdalommal hangon, benn van a meggyéülésen. Hossza a tárgysorozat, lehet, hogy csak két nap múlva tér vissza. Szegény Marceline könnyebülten fellélegzett.

— Mindent elakarok mondani, szolt ezután közelebb húzódva síró, melyen levert nagy-néjéhez s ezt kétségbeesett erővel hevesen megragadva szilaj, megtekezetetlen fájdalommal elejétől végéig lázas gyorsasággal leleplezte egész gyászos házasságát.

A lesujtó feldertést tudókli zokogás között hallgatta végig a megrémült idős nő.

Oh! milyen szerencsétlen vagy édes leányom. Oh! hogy sajnálak, oh! hogy siratlak. Hát ezt kellett megérem. A szivem ketté szakad ennyi méltatlanság hallatára. Nem fogok tudni megbocsátani soha annak a rossz, képmutató, alakosodó embernek, a ki ennyi keserűséget zudított valamennyünkre, a ki téged majdnem a halálba kergetett kiáltozó Róza tante végtelen felindulásában hol járva, hol leülve, egyre tördelve vékony összezsuzott ujait és saját rettenetes lelki rázkódtatása közben egészen megfélekedett vigasztaló szavakkal enyhíteni a kétségbeesett Marceline mély fájdalmán.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Amerikai szőlő szüretelése. A budafoki állami amerikai szőlőtelepen — mely a budai vinczellérképző intézet vezetése alatt áll — ma kezdődött a szüret, mely annál érdekesebb, mert az utóbbi hetekben, hire járt, hogy az amerikai szőlőfajokat is pusztítja már a filokszera. Az állam ezen amerikai szőlőtelepen is tényleg föltűnt a filokszera az amerikai szőlőkön, azonban nagyobb pusztításokat nem tett. Legjobb termést az Othelo és Jaquez nevű szőlőfajok adtak, melyek a tapasztalatok szerint legerősebben állanak ellent a filokszeraának. A budai vinczellérképzőben is most folyik a szüretelés. A termés aránylag elég jó.

A főbb gabonatermelő országok a folyó campagneban rendkívül gyorsan vittek piacra az új arut. Valamint Oroszországban az ottani kiviteli tilalom folytán, úgy az Egyesült Államokban is az exporteurók siettek lehetőleg sok arut Európába szállítani. A kivitel számok valóban rendkívüliek. A buzakivitel megnégyszereződött, a rozsé nyolcszor volt akkora, a zabé hatszor oly nagy, mint a mult évi augusztusi kivitel, csak a tengeri kivitel csökkent, mert az új termés csak októberben kerül elszállításra, ez éven talán még később.

A borhamisítás ellen egy új rendelkezést áttartott össze mely 5 fejezetből s mintegy 40. §-ból áll. Az első fejezet az általános határozatokat tartalmazza, felsorolva azokat, kikre a tervezet szabályai kiterjednek. A második fejezet a közegészségügyi és orvosrendőri szabályokat tartalmazza. — E fejezet szakaszai szerint tilos fuchsinnal hamisított vörös boroknak és szabad kénsavat tartalmazó fehér boroknak tartása és forgalomba hozatala. Fuchsinnal erősen hamisított borok hatóságilag megsemmisítendőek, olyankor ellen, a melyekben a fuchsinnak csak parányi mennyisége, vagy nyoma találtatott, hatóságilag elvonhatatlankékké (deaturárisált) teendő és ezek megtörténte utána szeszfehérje-cszelájából a tulajdonos birtokában hagyandók; a fegyelmi eljárás azonban mindkét esetben megindítandó. A III. rész tiltja erkölcsztein női pinczerek alkalmazását s a zárórara nézve szigorú intézkedéseket tartalmaz. Ugyane tejezet szerint tilos hamis etiketteket használni. A VI. fejezet a kihágások büntetésével s a V. pedig a felügyeleti jogot gyakorló hatóságok teendőivel foglalkozik.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

Vértési Arnold.

Felölős szerkesztő: Vértési Gyula.

Hirdetés.

Válogatott jó száraz deszkából készült

SZOBA-PADOZAT

táblákat tartunk készletben a melyeket, úgy táblaszámra adva valamint lerakva a n. é. közönség teljes megelégedésére, pontosan teljesítünk, valamint az építkezések terén előforduló bármennemű

asztalos munkákat

a legjutányosabb árban elkészí-elfogadjuk.

Debreczeni asztalos egylet.

Varga-utca 2247.

Kwizda köszvényfolyadék

fájdalom csillapító szer

köszvény reuma és idagbaj ellen.

Ezen szerre ficzomodásoknál, az izom és csak bégánál, görcsöknél (boka-görös) idagfájdalmaknál, is de különösen erősítőnk nagy strapák előtt és után, valamint hosszú menetnél kitűnően használható.

Egy üveg ára 1 frt.

Kwizda Alveolar fogcsapjel Kwizda francz. sóborszo	1 üvege 50 kr.	1 üveg 85 kr.
Kwizda hajszesze. 1 üveg-Kwizda Alveolar-szájvíze.	1 üvege 40 kr.	1 üvege 40 kr.
Kwizda tyukszem tapasz. Kwizda utifüje. 1 üvege	1 doboz 35, 70 kr.	35 kr.
Kwizda tyukszem és sze-Kwizda Alveolar-fogcsap- móles folyadék 1 üveg- 1 üveg 70 kr.		

Kwizda hagyamakenőse 1 tégely 80 kr.

Csak akkor valód ha rajta a mellé
kelt védjegy látható. Kapható mnden
gyógysértárban. Naponta postai
sétküldés a főrak tárl által

Kreisapotheka Kornenburg, bei Wien.
Kwizda Ferencz János

KA

regi iz

férfi,

átl

bámulat

Nő

Kunz

Van sze

becs tu

6

leguj

dusvala

melyekb

no

minden ig

zett erök

Vászon

Meny

kiállítás

G

ism

a v

aszt

koc

por

nag

kell

ösm

nak

Sürgönyileg rendelt áruk a legelső vonattal küldetnek, csupán az ár es nagyság megjelölése szükséges.

KATZ HERMANN

régi üzletében (főpiac Csanak-lház)
az összes
férfi, fiu és gyermekruha
öltönyök

átköltözés miatt
bámulatos jutányos árban haphatók.

Női divat terem.

Kunz Lószef és Társa
üzégnél
DEBRECZEN,

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség
becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli
évről a
legujabb divatkelmek

dusválasztékban raktárba érkeztek,
melyekből kívánatra saját újonnan beren-
dezett divattermünkben

női öltözékeket
minden igényeknek megfelelően szakkép-
zett erők által izlésteljesen és jutányosan
állítatunk elő.

Vászon kész fehérnemű és szőnyeg
nagy raktárunk
Menyasszonyi kelengyök
kiállításához teljes választékot nyújt.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe!

A „Margit-fürdő” intézetben

a szükségessé vált javítások és újabb beren-
dezések miatt

é hó 11-től kezdve

a férfi gőzfürdő délelőtt
a női „ délután,

a kádfürdők azonban egész nap
a nagyérdemű közönség használatára nyitva
vannak.

FÜRDŐ ÁRAK:

Gőzfürdő férfiak részére (délelőtt) 60 kr.
Gőzfürdő nők részére (délután) 35 kr.
Kkdfürdő egész nap 60 kr.

A helyi vasút jegyek érvényesek.

8005.
1891.

Pályázati hirdetés.

A helybeli országos gazdasági taníté-
zet földmives iskolájában Debreczen város
három alapítványi helye közzül egy üre-
sedésbe jövén, felhivatnak a magukat fel-
vételtől kívánók hogy kellően felszerelt
kérvényeiket a folyó 1891-ik év Október
hó 15-ig a városi tanács-hoz adják be.

Felvétele kérvényezhet minden olyan
17. évet betöltött ifju ki helybeli szül-
letű, irni olvasni tud, jó maraviseletű,
egészséges testalkatu, azonban ezen kelé-
kek megléte okmányilag igazolandók.

Debreczen 1891. Október 5.

Városi tanács.

Bécs, 1873. Erdemérem Budapest, 1885. Nagy díszokl. Eszék, 1889. Díszoklevél. N. Palánkán, 1887. arany érem. London, 1878. Díszoklevél

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

**első szerémi porland-czement- és viz-
hatlan mészgyár**
BECCSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8.
ajánlja a t. építész és építésmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elől-
járóságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Debreczenben Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál
raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész
folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra kész-
séggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem. Kecskemét, 1872. Ezüst érem. Ujvidék, 1875. Arany érem. Szeged, 1878. Érd-mém. Trieszt, 1883. Arany érem.

Bőr tisztáltalanság

szeplő, bőrküteg, májfolt, rúcsök stb. ellen.
leghatásosabb gyógyszer:

Bergmann nyirfa-balzsamszappana.

egyedül Bergmann és tsa által Drezdában
25 és 45 kr-ért kapható Dr. Rothschnek
V. Emil gyógyszer-tárában.

Jutányos, szabott áron

kaphatók

Szabó Lajos fia

üzégnél:

Divatos női ruhaszövetek
kasán, flanel, moldon.

legujabb ruhadiszek,
fekete divatkelmek,

színes és fekete selymek,
mosó velezek.

Téli Himalaya kendők.
Selyem és haraszt kendők.

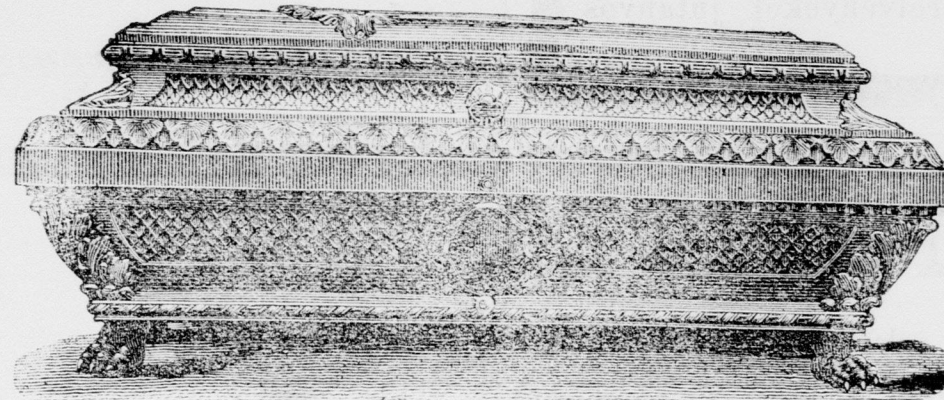
Gyermek TRICOT öltönyök.
Normal gyapju és pamut alsó-ingek,

ujjasok s nadrágok
téli harisnyák, kesztyük.

Az idén szép raktárt tartunk.
Brassói posztókban,
takarók és lópokrócokban.

Sürgöny cím;

Gebauer Debreczen.

Telefon.

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy amidőn „Első hazai érczkoporsógyáramat”
ismét tetemesen megnagyobbítottam, egyidejűleg
Debreczenben,

a nagy takaréhpénztár régi helyiségében
a városházának Czegléd-utca felől eső részén, egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő nagyobb szabású és első rendű
disz temetkezési intézetet rendeztem be,

azt már meg is nyitottam, és elvállalok egy helyben mint vidéken, temetések teljes rendezését, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

A berendezésekhez és különösen temetések rendezéséhez szükséges felszerelvények, úgy mint: különféle üveges és nyitot diszes halottas
kocsik, disz egyenruhák és ravaiaknál; valamint számtalan egyéb czikkeknél, sem fáradságot sem költséget nem kiméltam, hogy azokat a leg-
pompásabb kivitelben szerezhessem meg, és bocsáthassam a t. gyászoló feleknek rendelkezésére.

Különösen ajánlom a t. gyászoló feleknek szives figyelmébe, hogy saját gyártmányu ércz és fakoporsóimat. temetkezési intézetemben is gyári
nagybaneladási árakban fogom elárusítani, miáltal az egyes temetések költségei tetemesen mérsékelve lesznek, s azonkívül az egyéb hozzá tartozó
kellékeket is a lehető legjutányosabb árakban fogom számíthatni, előnyös összeköttetéseimmél fogva.

Diszes halottas kocsijaimat vidékre, kívánatra ki is kölcsönzöm, igen mérsékelt díjjak felszámítása mellett.
Tájékozással van szerencsém saját gyártmányu érczkoporsóim árait következőleg jegyezni:

- 1 Diszes gyermek érczkoporsó ezüstsín arany díszszel 6 forinttól feljebb.
- 2 Diszes 200 cm. nagy érczkoporsó bármely színben, arany vagy ezüst díszszel 26 forinttól feljebb.

Készítetek továbbá legdiszesebb Sarkaphágokat is, különböző árban.
Érczkoporsó gyáram, mely 25 év óta működik kizárólag e szakmában, — s gyártmányai nemcsak az országban, de külföldön is előnyösen
ösmeretesek, — elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb kívánalmaknak, új vállalatommal is meg fogok minden irányban felelni, amit fejtőbb czélom-
nak ki is tűztem, s így bizton remélem a nagyérdemű közönség, illetve a t. gyászoló feleknek becses bizalmát és pártfogását.
Debreczen, 1891. szeptember hó. Kiváló tisztelettel

Gebauer Károly

az „Első hazai érczkoporsógyár” (m. kir. szabadalom)
és a fenti Temetkezési intézet tulajdonosa.

Sürgönyileg rendelt árak a legelső vonattal küldetnek, csupán az ár és nagyság megjelölése szükséges.

Előleges költséghelyettesek Temetkezési intézetemben Kívánatra legott nyújthatnak

s ág.

se. A budafoki
— mely a budai
se alatt áll —
nnál érdekesebb,
e járt, hogy az
ntja már a hűlök-
i szőlőtelepen is
az amerikai sző-
szításokat nem
helo és Jaquez
k a tapasztalatok
ellent a hűlök-
képzőben is most
aranyilag elég jó.
országok a folyo
an vittek piacra
szagban az ot-
gy az Egyesült-
k siettek lehető-
tant. A kivitel
A buza kivitel
nyolcszor volt
gy, mint a ma
a tengeri kivitel
csak októberben
aian még később,
egy új rendelet-
y 5 fejezetből a
5 fejezet az ál-
azza, felsorolvan
lyai kiterjednek.
segügyi és or-
almazza. — E
tuchsinál ha-
zabad kénsavat
rtása és torga-
rösen hamisított
itendő, olyanok
k csak parányi
alátatott, ható-
leatúrása utaj
után szeszfőzés
abau hagyandó;
mindkét esetben
tja erkölcsztein
a zárórára néve
maz. Ugyane le-
tteket használni.
intetésével az V.
korló hatóságok

ptulajdonos:
d.
esi Gyula.

és.

z deszkából

UZAT

etben a me-
mra adva
é. közönség
pontosan
építkezések
nemű

nkákat

un elkészí-

os egylet.
247.

yfolyadék

ó szer

degbaj ellen.

sz izom és inak bé-
góra) id.gáfájal-
erősítőnk nagy
niat hosszú mene-
znáható.

ra 1 frt.

da francz. sóborz

1 üveg 85 kr.

da Alveolar-szájvíze.

regese 40 kr.

da utifüje. 1 üveges

da Alveolar-fogpsz-

1 porcellan doboz

1.

tégely 80 kr.

ha rajta a mellé-

Kapható mnden.

Naponta postai

tár által

burg bei Wien.

János

KRAKÓI CSERÉPKÁLYHÁK
RAKTÁRA és KÉPVISELETE.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a hírneves, eddig KASZANYITZKY ENDRE urnál volt **KRAKÓI CSERÉPKÁLYHÁK** képviselővel Debreczen és vidéke részére **Nánássy Lajos** vaskereskedő urat (Nagytemplom-tér 1581.) **biztam meg,** úgy állja ezen kályhák-ból Debreczenben **egy raktárt állítottam fel** és rendelkezésre legjobb krakói kályha állítómat bocsátottam. Szükséglet esetén kérem ő hozzá fordulni. Teljes tisztelettel **Linkesch Samu özvegye Eperjesen.**

○○○○○●○○○○○
Dusan berendezett
raktár áll
a n. é. közönség rendelkezésére.

VASZNAK,
ujdonság ASZTALNEMŰEK és
KÁVÉSTEBITÉKÉK,
FEHÉRNEMŰEK,
jó mosatu színes és fehér téli ruha
FLANELLEK,
valódi Jäger-árak és
díszes kelengyékéből.
Kardos László
üzletében CZEGLÉD-utca.

○○○○○●○○○○○

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **kész férfi ruha üzletemet** az őszi és téli idényre a legújabb bel és külföldi **szövetekkel gyarapítottam,** és így most már mindennemű megrendeléseket jutányos árban elfogadok, a legújabb divat szerinti elkészítésére.

Raktáramon lévő **nagy választku kész férfi, fiú és gyermekruhák** igen olcsó árban kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel
FRANKEL FERENCZ
Debreczen, főpiacz és hatvan-utca sarkán
ösv. Tóth Gyuláné urnó házában 1579. sz.

Üzlethelyiség változtatás.
Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására juttatni, miszerint a **Csanak ház alatt levő** **ujonnan berendezett** **papír kereskedésemet** a piacra Tamássy ur gyógyszerháza mellé Kardos László ur volt fiók üzlete helyiségébe **tettem át.** Tisztelettel **Gyürky Sándor.** A volt üzletemben levő bolti felszerelvényeket jutányos áron elárulom.

Az Eperjesi népbank kályhagyára

kályháinak szépségével és kitűnő minőségével nemcsak a nagyérdemű vevő közönség tetszését és meglegedését megnyerni szerencsés volt, hanem a kereskedelmi Miniszter ur ő Excezel, lencziája is, a birtokunkban lévő kegyes leirátának tanúsága szerint, kályhagyárunk léte sítéséről örömmel vett tudomást és azt gyártmányai alapján, a maga nemében elsőrangú vállalatnak minősítette.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelűk **finmom cserépkályháinak** nagy választékát és készletét, a t. cz. közönségnek megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek Debreczenben

Kovács Gyula vaskereskedő urnál
vagy Eperjesen a tulajdonos
Eperjesi Népbanknál

ÉRTESITES.
Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemben **a legkitűnőbb gyártmányu** **AGYAG és** **majolika kályhákat** bevezettem és egy nagyobb szabású felállított **mintakályha- valamint készletraktár** fölött rendelkezem

Tekintve, hogy gyárosom a legügyesebb és legmegbízhatóbb kályhaszerelőjét bocsátotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőim igényeinek tökéletesen megfelelek.

Midőn a t. építész urakat és a n. é. közönséget **AGYAGKÁLYHA RAKTÁROM** megtekintése céljából tisztelettel meghívom, egyttal felhívom b. figyelmüket **legdusabban felszerelt** **vaskályhara ktáramra** **f. szén és koaksz fűtésre.** **KÉPES ÁRLAPOK BÉRMENTVE.** Tisztelettel **TÓTH GYULA** előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA, DEBRECZEN, VÁROSHÁZ SARKÁN.

Leggazdagabb választék divatos **legyezőkben** Választéki minta kívánatra.

Wertheimer József, légyező gyárában Wien I. Opernring No. 7. Képes árlapok ingyen.

A legjobb arcz-por (poudre.)
A société de médecine de Francez Párisban megvizsgálta és elismerésében részesítette a világhírű **Poudre Popp** nevű különleges szert, mely minden körülmény között üdvösnek tekinthető a bőr ápolásra nézve. A bőrnek friss üdösége és élénk színt kölcsönöz.

Gyár és raktár: Bécsben I. Bognergasse 2 valamint Debreczenben: Tóth Béla, (őraktár Dr. Rothschnek V. E., Balázs A. Mihálovits István Muraközy L. örökösei, Örvényi Ottó Szilágyi P. M., Tamássy Béla, Füleky P. urak gyógyszerházaiban, ugyszint Szent Károlyi Tivadar, Csanak J. és Schwarz B. urak üzletiben és Magyarország minden gyógyszerházaiban, gyógyszerüzleteiben és illatszerek kereskedésében.